

Malta no serà Reykjavik

Els pròxims dies 2 i 3 de desembre Bush i Gorbtxov es reuniran a Malta. Aquesta cimera, a més de servir als dos líders per a parlar sobre desarmament, donarà suport al procés d'obertura emprès pels països de l'Est.

La Valette, capital de Malta, és també una illa. Però no serà com Reykjavik. L'octubre de 1986 Reagan va estar a un mil·límetre de pactar (a la capital islandesa) l'eliminació dels míssils d'abast mitjà a Europa, sense consultar els aliats. Aquella cimera islandesa va tenir lloc per sorpresa, com la nova cimera a Malta que anuncien per al 2 i 3 de desembre. Però a la Valette passaran poques coses importants.

Primer que res, perquè la cimera es farà a mar obert, sobre dos vaixells de guerra (segurament l'americà *Belknap* i el soviètic *Slava*) ancorats a una vintena de quilòmetres de l'illa. I també perquè en aquest cas la iniciativa ha partit de Bush i no busca res concret.

Hi ha dues hipòtesis que serveixen per a explicar

aquesta reunió. A Washington diuen que Bush la va demanar responent a una petició d'Hongria i Polònia. Aquests dos països van al capdavant de les reformes de l'est, però temen que el poder de Gorbtxov estiga en discussió a l'URSS. Una cimera demostra gràficament confiança. En aquest cas, dels Estats Units cap a Gorbtxov.

L'altra hipòtesi seria que l'URSS necessite un colp de mà econòmic. Però si hem de fer cas de les declaracions tant de Bush com d'Edvard Xeverdnadze, no ni ha res d'això.

La cimera, inevitablement, és una mostra de suport. Però, a més, potser servirà per a desbrossar els possibles obstacles que puguin haver sorgit entre soviètics i nord-americans en la negociació de desarmament.

La cimera en alta mar no destorba el calendari inicial. Segons aquest, els dos caps d'estat es trobaran en una ciutat nord-americana a finals de la primavera o principis de l'estiu per seguir acordant fases en l'iniciat procés de desarmament. Així ho decidiren Xeverdnadze i James Baker a Wyoming i així es farà.

Potser hi ha coses que ara, quan encara es poden arreglar, calga aclarir. Bush ha dit, molt gràficament, que vol fugir de l'espectacle: «Es tracta de posar les cames en alt i xarrar sense temes previs». I si alguna cosa hi ha per aclarir, res millor que una xerrada distesa.

Per això, també, l'insòlit escenari. Des de la famosa reunió de Roosevelt i Churchill, davant les costes de Terranova el 1941, no se n'havia fet cap igual. Però

els vaixells són molt còmodes i, sobretot, evident les feixugues complicacions de seguretat... i la premsa. Bush arribarà divendres dia 1 a Malta i se n'anirà ràpidament al seu vaixell. Gorbtxov vindrà de Roma, on s'haurà entrevistat amb el Papa. L'espectacle, en aquest terreny, serà impagable: per primera volta en la història la IV Flota Naval dels Estats Units i la V Esquadra Naval soviètica faran una maniobra conjunta.

Cal esperar, finalment, que no ho torne a espatllar tot el creuer nord-americà, el *Belknap*. Aquest vaixell es féu famós quan, el 1975, topà prop de Sicília amb el portaavions *Kennedy*. L'incendi que s'hi produí només fou aturat a 13 metres de les armes nuclears. Poca broma.

Vicent Partal

La cimera de Malta reforçarà les posicions de Gorbtxov a l'URSS.